

УДК 378.035.6

DOI: 10.24144/2524-0609.2019.44.88-92

Кульчицький Віталій Йосипович

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедра педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім.І.Я.Горбачевського МОЗ України»

м.Тернопіль, Україна

kulchytskyjvy@tdmu.edu.ua

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-4288-6458>

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Анотація. Актуальність патріотичного виховання молоді зумовлюється процесом формування в Україні громадянського суспільства, становлення єдиної нації. Ідеалом виховання виступає різнобічно та гармонійно розвинений, свідомий, високоосвічений, життєво компетентний громадянин-професіонал, здатний до саморозвитку та самовдосконалення. Мета дослідження – розглянути патріотичне виховання як складову професійної підготовки майбутнього фахівця. Для досягнення поставленої мети та завдань дослідження було використано комплекс методів: *теоретичні: аналіз* нормативної документації, психолого-педагогічної літератури, матеріалів конференцій і періодичних фахових видань з метою визначення стану розробленості та перспектив досліджуваної проблеми; *порівняння* різних поглядів вчених на досліджувану проблему; *систематизація та узагальнення* для уточнення понять «патріотичне виховання» та «професійна підготовка», розкриття соціально-психологічних особливостей розвитку патріотичних якостей молоді; *емпіричні: контент-аналіз документів* – для вивчення змісту та форм патріотичне виховання молоді як складової професійної підготовки майбутнього фахівця. Зроблено висновки про те, що професійна підготовка майбутнього фахівця передбачає не тільки розвиток його розумових та творчих здібностей, але й засвоєння системи загальнолюдських, національно-патріотичних цінностей та понять, що мають становити основу його культури.

Ключові слова: патріотичне виховання; професійна підготовка; фахівець; молодь.

Вступ. В основі виховного процесу у навчально-виховній системі лежить система виховних відносин, що забезпечує взаємодію науково-педагогічного складу з молоддю згідно із суспільно заданою метою виховання – розквітом духовної сутності людини, яка має стати висококваліфікованим фахівцем, мати чіткі національні та патріотичні позиції, бути активною у громадському житті, відповідальною за моральне становлення себе як особистості.

Патріотичне виховання є пріоритетним напрямком виховання у національній системі освіти. Його актуальність зумовлюється як процесом відродження нації, так і тими суттєвими змінами, що відбулися у нашій державі за останні роки. Виховати патріотів – значить підготувати підростаюче покоління до виконання функцій захисника Батьківщини, сформувавши у молоді готовність трудитися для своєї держави і підносити її міжнародний авторитет, виховати громадянську гідність, чесність, мужність.

Питання професійної підготовки та патріотичного виховання конкурентоспроможного фахівця є надзвичайно важливим та актуальним. Робота в цьому напрямку – це усталена система поглядів, переконань, що має на меті формувати світоглядні позиції та ціннісні орієнтири молоді, яка реалізується через комплекс відповідних заходів. Відповіддю на виклики сучасного світу має стати пріоритетність патріотичного виховання підростаючого покоління, яке формуватиме ядро української інтелігенції та стане фахівцем своєї справи.

Ураховуючи нові суспільно-політичні реалії в Україні усе більшої гостроти набуває виховання в молодому поколінні почуття патріотизму. Свідченням цього є низка нормативно-правових документів, зокрема: Указ Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Проект Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (травень 2015 р.), Указ Президента України від 13.11.2014 № 872 «Про День Гідності та Свободи», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.09.2009 № 1494 «Про затвердження Плану

заходів щодо підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді шляхом проведення на постійній основі тематичних екскурсій з відвідуванням об'єктів культурної спадщини» тощо. Опрацювавши їх, розуміємо, що основні завдання освіти у цій сфері полягають у забезпеченні національної спрямованості змісту освіти, відродженні національних виховних традицій, створенні усіма суб'єктами освітнього простору умов для формування у молодій людині національно-патріотичного самоусвідомлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання пов'язані із патріотичним вихованням молоді досліджували численні українські науковці. Так, наприклад, у своїх працях М. Качура «Поняття «патріотизм» в українській науковій педагогічній думці», О. Коркішко «Патріотичне виховання: досвід сучасної школи», О. Сухомлинська «Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення» висвітлювали взаємозв'язок патріотичного, громадянського та національного виховання; О. Вишневецький «Український виховний ідеал і національний характер (виток, деформації і сучасні виклики)», М. Стельмахович «Теорія і практика українського національного виховання», М. Щербань «Патріотичне виховання – потреба чи вимога часу» розглядали національно-патріотичне виховання на традиціях українського народу; Т. Хоржевська у роботі «Православне виховання в історії педагогіки України» досліджувала розвиток теорії та практики виховання, в тому числі національного і патріотичного, на засадах православної моралі. Науковці І. Бех та К. Чорна у своїй праці «Національна ідея в становленні громадянина-патріота України: (програмно-виховний контекст)» в основу патріотичного виховання ставлять національну свідомість (Дудка, 2015).

У науковій літературі професійну підготовку майбутніх фахівців розглядають у різних аспектах. Важливе значення для розуміння суті досліджуваної проблеми мають праці К. Корсака «Європейський простір вищої освіти і Україна у XXI столітті», А. Лігоцького «Система різнорівневої підготовки фа-

хівців в Україні (теоретико-методологічний аспект)» у яких висвітлюються загальні питання професійної підготовки майбутніх фахівців; культурологічні аспекти цієї проблеми ґрунтовно відображені в праці В.Кременя «Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми, перспективи)»; обґрунтування доцільності спеціальної підготовки кадрів, визначення її змісту, форм, методів, умов з урахуванням специфіки професійної діяльності представлено в працях І.Зязюна «Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи», Н.Ничкало «Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів», Л.Романішиної «Інноваційні технології в підготовці майбутніх фахівців» та ін. Відтак, стає цілком зрозуміло, що професійна підготовка майбутніх фахівців передбачає засвоєння фундаментальних знань, формування готовності до їх творчого практичного застосування, розвиток особистісних морально-патріотичних якостей (Рогова, 2017).

Мета статті – розглянути патріотичне виховання як складову професійної підготовки майбутнього фахівця. **Завдання дослідження:** провести аналіз та визначення сутності, взаємозв'язку і взаємозумовленості патріотичного виховання молоді з професійною підготовкою майбутнього фахівця.

Методи дослідження: *теоретичні:* аналіз нормативної документації, психолого-педагогічної літератури, матеріалів конференцій і періодичних фахових видань з метою визначення стану розробленості та перспектив досліджуваної проблеми; *порівняння* різних поглядів вчених на досліджувану проблему; *систематизація та узагальнення* для уточнення понять «патріотичне виховання» та «професійна підготовка», розкриття соціально-психологічних особливостей розвитку патріотичних якостей молоді; *емпіричні:* *контент-аналіз документів* – для вивчення змісту та форм патріотичне виховання молоді як складової професійної підготовки майбутнього фахівця.

Виклад основного матеріалу. Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, потребують нового підходу і нових шляхів до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. Ідеалом виховання виступає різнобічно та гармонійно розвинений національно свідомий, високоосвічений, життєво компетентний громадянин-фахівець, здатний до саморозвитку та самовдосконалення.

Патріотичне виховання розпочинається з формування патріотичних поглядів. Знання про минуле і сучасне України, складають ядро патріотичної свідомості і служать механізмом, який регулює і спрямовує діяльність особистості. Але, ми переконані, що засвоєння знань – це тільки початок патріотичного виховання, яке обов'язково передбачає втілення їх у вчинок, у практичну діяльність. У процесі діяльності знання перетворюються у переконання, ставлення особистості до минулого і сучасного України, у вміння та готовність діяти (Мірошніченко, 2017).

Професійна підготовка – це особливий процес, метою якого є спеціально організована передача людині знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, у результаті освоєння яких вона може бути готовою до виконання певної професійної діяльності.

Необхідно відзначити, що у сучасній психолого-педагогічній літературі існує декілька підходів до визначення сутності професійної підготовки майбутнього фахівця. Так, зокрема, психологи розглядають її як засіб приросту індивідуального потенціалу особистості, пізнавальної і творчої активності на основі оволодіння загальнонауковими та професійно-значущими знаннями, вміннями й навичками. Пред-

ставники педагогічної науки вбачають сутність такої підготовки у набутті людиною професійної освіти, що є результатом засвоєння інтелектуальних знань, умінь та формування необхідних особистісних морально-патріотичних та професійних якостей (Бойчук, 2009).

Професійна освіта розглядається як соціокультурний інститут, цілісний процес навчання і виховання фахівця. Результатом професійної освіти є особистість, що володіє системою знань, умінь і навичок загального та професійного рівня, має комплекс якостей, що сприяють активному і продуктивному виконанню професійної діяльності, її вдосконаленню і розвитку самого професіонала.

Разом з тим, науковець Т. Лісовська, наголошує на тому, що суттєву роль у процесі формування професіоналізму відіграє ціннісно-смилова сфера професіонала. Це пояснюється тим, що професійна діяльність належить до числа основних засобів побудови власного життєвого шляху. Та побудова такого шляху буде успішною тільки тоді, коли професійна діяльність фахівця набуває особистісного відтінку (Лісовська, 2016).

Вимоги сьогодення зумовлюють необхідність підготовки нової генерації фахівців із ґрунтовною фундаментальною підготовкою, здатних здійснювати наукові дослідження, використовуючи інноваційні підходи. Так, науковець З. Бондаренко у своїй праці «Деякі аспекти професійної підготовки студентів в умовах ВНЗ» наголошує на тому, що інноваційні педагогічні ідеї розвиваються відповідно до нової освітньої парадигми, сутність якої полягає передусім у зміні самого ставлення людини до світу: не оволодіння світом, а осмислення людиною свого місця в цілісній світобудові (Бондаренко, 2019).

Таким чином, патріотичне виховання, в основі якого лежить збереження української національної ідентичності, має стати фундаментом становлення світогляду молодої людини, на якому формуються фахові знання та професійна компетентність. Відтак, на навчально-виховний процес у освітніх закладах покладаються важливі завдання, пов'язані зі створенням умов для успішної соціалізації та самореалізації особистості в суспільстві, формування особистісних якостей, набуття молоддю важливих життєвих орієнтирів.

Ідеологічною основою підготовки майбутніх фахівців є загальнолюдські та гуманістичні цінності, державна та національна спрямованість, органічне поєднання з історією і культурою України. Система професійної підготовки таких фахівців орієнтована на тісний зв'язок з національними традиціями суспільства, його життям, інтересами і моральними цінностями та базується на таких принципах, як науковість, демократичність, безперервність, відкритість.

Критерієм ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців повинен стати належний рівень теоретичної та практичної готовності до самостійної відповідальної професійної діяльності; дотримання ustalених загальноприйнятих норм особистої поведінки та активної життєвої позиції.

Саме тому, система професійної підготовки повинна будуватися з урахуванням необхідності формування всіх її компонентів у взаємозв'язку і в своєму складі повинна мати всі необхідні для їх формування напрямки навчально-виховної роботи. Таким чином, головним завданням виховної діяльності є створення умов для формування активної життєвої позиції молоді, громадянського самовираження та самореалізації, максимального задоволення їхніх потреб в інтелектуальному, культурному і моральному розвитку.

Сьогодні метою патріотичного виховання є формування морально-політичних, професійних, психологічних і фізичних факторів, що визначають усвідомлене прагнення особистості, соціальної групи до патріотичної діяльності. Основними завданнями патріотичного виховання, у ракурсі нашого дослідження, повинні бути: створення умов для виховання майбутнього фахівця нової генерації; формування національної свідомості та відповідальності; виховання політичної, економічної та правової культури, поваги до Основного Закону держави, законів України, державної символіки, української мови; культивування кращих рис української ментальності, господарської відповідальності, підприємливості та ініціативи; створення умов для розвитку індивідуальних здібностей, талантів молоді, для самореалізації її у сфері наукової, професійної, художньо-естетичної та спортивно-оздоровчої діяльності; упровадження сучасних демократичних взаємовідносин між педагогом та молодіжною людиною як одного із засобів формування вільної особистості (Федоренко, 2017). Зрозуміло, що досягти цього можливо лише цілеспрямовано і систематичною роботою, у процесі якої використовуються найрізноманітніші засоби виховання (суспільно-корисна діяльність, приклад прояву патріотизму тощо).

Характерною особливістю сучасного суспільства стає його людиноцентристська спрямованість. Саме тому, особливої значимості набувають людські якості особистості, які стають значимими передумовами створення сприятливих умов у професійній підготовці майбутнього фахівця. До цих якостей належать: людяність, доброта, порядність, чесність, відповідальність, справедливість, обов'язковість, об'єктивність, повага до людей, висока моральність, оптимізм, емоційна урівноваженість, потреба в спілкуванні, інтерес до життя, доброзичливість, самокритичність, дружелюбність, гідність, патріотизм, релігійність, принциповість тощо.

Список використаної літератури

- Бойчук І.Д. Науково-теоретичні основи професійної підготовки майбутніх фахівців у коледжі. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту*: зб. наук. праць. Харків, 2009. №12. С.18–22.
- Бондаренко З. П. Деякі аспекти професійної підготовки студентів в умовах ВНЗ. URL: [http:// virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf3/Bondarenko.pdf](http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf3/Bondarenko.pdf). (дата звернення: 19.03.2019).
- Дудка І. Патріотичне виховання студентської молоді як складова громадської діяльності вищого навчального закладу. *Витоки педагогічної майстерності*. Серія: Педагогічні науки. Полтава, 2015. Випуск 16. С.56–63.
- Кристочук Т., Дряєва І., Халан О. Формування особистості фахівця у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти. *Актуальні проблеми вищої професійної освіти України*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 20 березня 2018 р.). К.: НАУ, 2018. С.80–82.
- Лісовська Т. Проблема професійної підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського*. Серія: Педагогічні науки. Миколаїв, 2016. № 2. С.101–108.
- Мірошніченко В.І. Патріотичне виховання майбутніх офіцерів-прикордонників у сучасних умовах. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*: тези доповідей науково-практичної конференції (Харків, 7 квітня 2017 р.). Харків: МВС України, ХНУВС, 2017. С.14–16.
- Мурсамітова І.А., Гарбузюк Т.В. Національно-патріотичне виховання як засіб формування соціальних та життєвих компетентностей студентської молоді. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*: зб. наук. праць. Старобільськ, 2016. № 6. С.252–259.
- Рогова Т.В. Професійна підготовка студентів у ВНЗ: її ознаки та якість. *Педагогіка та психологія*. Харків, 2017. Випуск 56. С.294–301.
- Федоренко О.І. Особливості змісту національно-патріотичного виховання курсантів і студентів у ВНЗ МВС України. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*: тези доповідей науково-практичної конференції (Харків, 7 квітня 2017 р.). Харків: МВС України, ХНУВС, 2017. С.16–19.

References

- Boichuk, I.D. (2009). Naukovo-teoretychni osnovy profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv u koledzhi [Scientific and theoretical bases of professional training of future specialists in college]. *Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sport: collection of scientific works*, 2, 18–22. [in Ukrainian].
- Bondarenko, Z. P. Deiaki aspekty profesiinoi pidhotovky studentiv v umovakh VNZ [Some aspects of the professional training students in higher education]. URL: [http:// virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf3/Bondarenko.pdf](http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf3/Bondarenko.pdf). (last accessed: 19.03.2019).
- Dudka, I. (2015). Patriotychne vykhovannia studentskoi molodi yak skladova hromadskoj diialnosti vyshchoho navchalnoho zakladu [Patriotic education of student youth as a component of social activity of a higher educational institution]. *Origins of pedagogical skill. Series: Pedagogical Sciences*, 16, 56–63. [in Ukrainian].

У навчальному закладі відбувається активний процес підготовки майбутнього професіонала. Але не завжди сама молодь може усвідомити себе в ролі людини, яка через 3–4 роки буде виконувати свої професійні обов'язки. Щоб раптово не опинитися в такій ситуації, молода особистість уже в аудиторії повинна навчитися усвідомлювати себе як майбутнього фахівця. Наявність вищенаведених людських якостей та цінностей у свідомості особистості майбутнього фахівця робить ефективною та професійно спрямованою його навчальну й суспільно корисну діяльність (Кристочук та ін., 2018).

Патріотична спрямованість навчально-виховного процесу дає можливість реально впливати на становлення конкретних життєвих та професійних компетентностей молоді як під час занять, так і в позанавчальній діяльності, розширює діапазон виявлення здібностей, збільшує можливість особистості зайняти гідне становище у суспільстві та виявити свою свідому патріотичну активність (Мурсамітова & Гарбузюк, 2016).

Висновки. Відтак, пріоритетним напрямком організаційно-педагогічної діяльності навчального закладу є індивідуальний підхід до виховання особистості, стимулювання її внутрішніх сил до саморозвитку та самовиховання, формування патріотизму. Патріотичне виховання – це розвиток особистості, з високою національною самосвідомістю, готовністю до виконання громадянського, конституційного та професійного обов'язків.

Саме тому, професійна підготовка майбутнього фахівця передбачає не тільки розвиток його розумових та творчих здібностей, але й засвоєння системи загальнолюдських, національно-патріотичних цінностей та понять, що мають становити основу його культури. Актуальним залишається питання розроблення теоретико-методологічних основ навчання і виховання майбутніх фахівців у національно-патріотичному спрямуванні.

Fedorenko, O.I. (2017, April). Osoblyvosti zmistu natsionalno-patriotichnoho vykhovannia kursantiv i studentiv u VNZ MVS Ukrainy [Features content of national-patriotic education of students and students in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Proceedings scientific-practical conference «Psykhologichni ta pedahohichni problemy profesiinoi osvity ta patriotichnoho vykhovannia personalu systemy MVS Ukrainy»* [Psychological and pedagogical problems of vocational education and patriotic education of personnel of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine] (pp.16–19). Kharkiv: Ministry of Internal Affairs of Ukraine, KhNUVS [in Ukrainian].

Krystopchuk, T., Driaieva, I., & Khalan, O. (2018, March). Formuvannia osobystosti fakhivtsia u protsesi profesiinoi pidhotovky zdobuvachiv vyshchoi osvity [Formation of the personality specialist in the process of vocational training applicants for higher education]. *Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference «Aktualni problemy vyshchoi profesiinoi osvity Ukrainy»* [Actual problems of higher professional education of Ukraine] (pp.80–82). K.: NAU [in Ukrainian].

Lisovska, T. (2016). Problema profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z doskilnoi osvity u vyshchych navchalnykh zakladakh [The problem of training future specialists in pre-school education in higher educational institutions]. *Scientific Herald of the V.O. Sukhomlynsky Mykolaiv National University. Series: Pedagogical Sciences*, 2, 101–108. [in Ukrainian].

Miroshnichenko, V.I. (2017, April). Patriotychne vykhovannia maibutnikh ofitseriv-trykordonnykiv u suchasnykh umovakh [The patriotic upbringing of future border guards officers in modern conditions]. *Proceedings scientific-practical conference «Psykhologichni ta pedahohichni problemy profesiinoi osvity ta patriotichnoho vykhovannia personalu systemy MVS Ukrainy»* [Psychological and pedagogical problems of vocational education and patriotic education personnel of the Ministry of Internal Affairs Ukraine] (pp.14–16). Kharkiv: Ministry of Internal Affairs of Ukraine, KhNUVSю [in Ukrainian].

Mursamitova, I.A., & Harbuziuk, T.V. (2016). Natsionalno-patriotychne vykhovannia yak zasib formuvannia sotsialnykh ta zhyttievnykh kompetentnosti studentkoi molodi [National patriotic education as a means of forming the social and life competencies of youth student]. *Herald of T.Shevchenko National University of Lugansk. Pedagogical Sciences*, 6 252–259. [in Ukrainian].

Rohova, T.V. (2017). Profesiina pidhotovka studentiv u VNZ: yii oznaky ta yakist [Professional training of students in higher educational institutions: its features and quality]. *Pedagogy and Psychology*, 56, 294–301. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 09.04.2019 р.

Стаття прийнята до друку 14.04.2019 р.

Кульчицкий Виталий

кандидат педагогических наук, доцент

кафедра педагогики высшей школы и общественных дисциплин

ГВУЗ «Тернопольский государственный медицинский университет им.И.Я.Горбачевского МЗ Украины»

г.Тернополь, Украина

ПАТРИОТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО СПЕЦИАЛИСТА

Аннотация. Актуальность патриотического воспитания молодежи обусловлено процессом формирования в Украине гражданского общества, становление единой нации. Идеалом воспитания выступает разносторонне и гармонично развит, сознательный, высокообразованный, жизненно компетентный гражданин-профессионал, способный к саморазвитию и самосовершенствованию. Цель исследования – рассмотреть патриотическое воспитание как составляющую профессиональной подготовки будущего специалиста. Для достижения поставленной цели и задач исследования был использован комплекс методов: *теоретические: анализ* нормативной документации, психолого-педагогической литературы, материалов конференций и периодических профессиональных изданий с целью определения состояния разработанности и перспектив исследуемой проблемы; *сравнение* различных взглядов ученых на исследуемую проблему; *систематизация и обобщение* для уточнения понятий «патриотическое воспитание» и «профессиональная подготовка», раскрытие социально-психологических особенностей развития патриотических качеств молодежи; *эмпирические: контент-анализ документов* – для изучения содержания и форм патриотического воспитания молодежи как составляющей профессиональной подготовки будущего специалиста. Сделаны выводы о том, что профессиональная подготовка будущего специалиста предполагает не только развитие его умственных и творческих способностей, но и усвоение системы общечеловеческих, национально-патриотических ценностей и понятий, что должны составлять основу его культуры.

Ключевые слова: патриотическое воспитание; профессиональная подготовка; специалист; молодежь.

Kulchytkyi Vitalij

Candidate of Pedagogical Sciences, Ph.D., Associate Professor

Department of Higher School Pedagogy and Social Studies

I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

Ternopil, Ukraine

PATRIOTIC EDUCATION AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF A FUTURE SPECIALIST

Abstract. The urgency of patriotic education of young people is conditioned by the process of formation of the civil society in Ukraine, the formation of a united nation. The ideal of education is a versatile and harmoniously developed, conscious, highly educated, life competent citizen, capable of self-development and self-improvement. Of particular importance in the conditions of integration into the European educational environment are the issues of professional training and education of a competitive specialist during the training of young people. The purpose of this study is to consider patriotic education as a component of the professional training of a future specialist. To achieve the goal and objectives of the study, a set of methods was used: *theoretical: the analysis* of normative documentation, psychological and pedagogical literature, materials of conferences and periodical professional publications in order to determine the state of development and prospects of the problem under consideration; *comparison* of different

views of scientists on the problem under investigation; systematisation and generalisation to clarify the concepts of «patriotic education» and «vocational training», disclosure of socio-psychological peculiarities of the development of patriotic qualities of youth; *empirical*: content analysis of documents – for studying the content and forms of patriotic education of youth as a component of the professional training of a future specialist. It is concluded that the professional training of a future specialist implies not only the development of his / her intellectual and creative abilities, but also the assimilation of the system of universal human, national-patriotic values and concepts that should form the basis of his / her culture.

Key words: patriotic education; professional training; specialist; the youth.